

NÁPADNÍČEK PRO PŘEDŠKOLÁKY Z MŠ PODLUŽÁNEK

BAREVNÉ VELIKONOCE

Velikonoce letos strávíme trošku odlišně, ale i tak si je můžeme užít. Připomenout si různé zvyky, vyzdobit si domácnost a společně tvořit.

Cílem tohoto bloku je seznámit děti s tradicemi českých Velikonoc, s jejich symboly, naučit se velikonoční koledu, písničky, hry, povídat si o životě zajíčků, při výtvarné činnosti vytvořit zápich zajíčka.

MODRÉ PONDĚLÍ

Máme za sebou květnou neděli. Na květnou neděli se světí větvičky vrby jívy zvané „kočičky“, které připomínají příjezd Krista do Jeruzaléma. Posvěceným větvíčkám je přisuzována kouzelná moc, chrání před zlými kouzly a čáry, proto se na jaře dávají na ozdobený stůl. Doufáme, že chodíte se svými dětmi na procházky do přírody. **Všimněte si nejen „kočiček“, ale i ostatních jarních kytic. Nezapoměňte zapojit děti do příprav na Velikonoce, společně jarně vyzdobte svůj dům a stůl.**

Je tu nový velikonoční týden, který začíná **modrým ponděním**. **Najděte společně se svými dětmi v šatníku něco modrého**, ať k sobě celý den pěkně ladíte. Prý by se nemělo pracovat. Proto můžete využít tento odpočinkový den k **velikonočnímu tvoření**.

Velikonoční zajíček

Předškoláci obdrželi v pracovních materiálech šablonu zajíčka. Ten kdo ji nemá, může si ji vytisknout viz. Příloha 1.

Nejprve děti zajíčka vystříhnou. Při stříhání dbáme na bezpečnost při manipulaci s nůžkami, zvláště pokud jsou špičaté. Nejvhodnější jsou nůžky se zaoblenými hroty.

K čemu je stříhání dobré?

- Stříhání **rozvíjí drobné svaly ruky**, které jsou důležité pro správné držení tužky či pera.
- **Rozvíjí vzájemnou koordinaci ruky a oka**. Dítě musí papír jednou rukou držet a druhou stříhat, zároveň musí sledovat linii, podle které stříhá.
- **Posiluje se bilaterální koordinace**, jinak řečeno používání obou stran těla současně. Každá ruka má na starosti jinou práci.

Zdroj: <https://mama.pigy.cz/jak-naucit-dite-pouzivat-nuzky/>

K dokončení můžete použít jakýkoliv dostupný materiál a fantazii. Barevné papíry, zbytky látek, vodové barvy, pastelky, fixy, koření, korálky, bavlnky aj. .

Hotového zajíčka můžete přilepit lepící páskou ze zadní strany ke špejli a máte zápich do květináče. Nebo můžete ušáky navléknout na provázek a vytvořit velikonoční girlandu.

Zdroj: Internet, <https://kreativnitechiky.cz/velikonocni-girlanda-vyroba-dekorace/>

Přečtěte svým dětem pár zajímavostí o ušácích:

V některých zemích naděluje o Velikonocích koledu velikonoční zajíček (více se dozvíte na straně 18). Přesto je na většině fotek spíše králík domácí – jeho chov je běžnější a zakrslí králíci jsou i oblíbenými domácími mazlíčky.

Poznáte rozdíl?

Podívejte se na fotky A a B – rozeznáte, na které z nich je zajíc polní a na které králík divoký (předek našeho králíka domácího) dřív, než budete číst dál?

Odpověď si ověřte na vedlejší stránce.

Co mají společného?

- * oba tito ušáci jsou hlodavci a patří do čeledi zajícovitých
- * oba žijí na našem území – jen zajíc je rozšířenější
- * v obou případech jde o hlodavce – živí se trávou a zelenými rostlinami, králíci i hlízami a oddenky, někdy si rádi přilepší na polích po sklizni; v zimě zajíci okusují větve a králíci loupou kůru stromů a keřů, čímž mohou způsobit škody
- * mají dobře vyvinutý sluch

- * jejich zbarvení jim pomáhá se maskovat v suché trávě a na polích
- * mají dost podobné bobky :-)

V čem se liší?

ZAJÍC POLNÍ

- * má dlouhé uši (delší, než je jeho hlava)
- s černými špičkami
- * zadní nohy má štíhlé a výrazně delší než přední
- * má zlatohnědou barvu
- * měří 50–70 cm a váží až 6 kg
- * žije na polích a loukách, ideálně s remízky (menší skupinky keřů a stromů), na okrajích lesů
- * jeho pelech představuje mělká jamka pod keřem nebo jen u velkého drnu či hroudy hlíny
- * před dravci prchá – skvěle kličkuje a dokáže rychle běžet – běžné rychlosti 40 km/h, v nebezpečí až 70 km/h
- * žije samotářsky kromě doby páření

Mládě zajíce musí co nejvíce splývat s okolím.

Zajíc je díky dlouhým nohám skvělý běžec.

KRÁLÍK DIVOKÝ

- * má kratší uši než zajíc a nemá na nich černé špičky
- * zadní nohy nemá o moc delší než přední
- * má pískovou, hnědou až šedohnědou barvu a bílý ocásek
- * měří kolem 40–50 cm a váží do 2,5 kg – je tedy výrazně menší než zajíc
- * obývá louky, pastviny s remízky, stráně a okraje lesů se suchou půdou – kvůli vyhrabávání nor
- * do nory se ukrývá před nebezpečím, při spánku a samice v ní pečuje o mláďata
- * žije v koloniích tvořených rodinami, rodina společně obývá jednu noru či síť nor

Mládě divokého králíka je v bezpečnější noře.

Králík má zadní nohy kratší a zavalitější.

ŠEDIVÉ ÚTERÝ

Tento den by měly hospodyňky vzít do ruky košťata a ze všech rohů a zákoutí v domě vymést prach a pavučiny. **Zapojte děti do jarního úklidu**, do běžných domácích prací, jako je zametání, luxování či utírání prachu.

Aby vám šla práce lépe od ruky, můžete si zazpívat. Ze školky si děti určitě pamatují písničku Zajíček v své jamce. Některé děti si ji budou pamatovat i v německém jazyce. Požádejte je, aby se ji pokusily zazpívat německy.

Zajíček v své jamce

Německý text:

Häschen in der Grube sitzt und schläft, sitzt und schläft.

Armes Häschen bist du krank, dass du nicht mehr hüpfen kannst?

Häschen, hüpf! Häschen, hüpf! Häschen, hüpf!

Tato písnička je pouze opakování, společně se však můžete naučit písničku novou:

k poslechu na You Tube: <https://www.youtube.com/watch?v=qJR3FzsGKNk>

ŠKAREDÁ STŘEDA

Kdo se na Škaredou středu zamračí, bude se mračit po celý rok, a proto je zakázáno se mračit. Určitě vás rozveselí naše hry!

SLUCHOVÁ HRA - Kvočna hledá kuře (Dagmar Šottnerová)

Do této hry můžete zapojit celou rodinu. Jeden z rodiny (např. rodič) je kvočna a má zavázané oči. Ostatní hráči se potají dohodnou kdo bude kuřátko. Kuře pípá někde ve vymezeném bezpečném prostoru (dětský pokoj, obývací pokoj, zahrada, apod.) a úkolem kvočny je najít ho podle směru pípání. Nezapomeňte si role vyměnit!

Zdroj:

<http://www.pedagogickeveno.cz/priklady-dobre-praxe-v-ms/jaro/velikonoc-e-3/>

Závody s vajíčkem

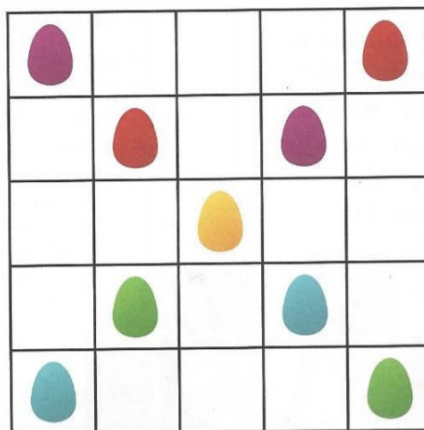
Budete potřebovat polévkové lžíce a plastové vajíčko, pokud nemáte, stačí balónek, který vajíčko nahradí. Předem si vymezte trať, určete start a cíl. Závodíte v přenášení vajíčka na lžici tak, aby vajíčko nespadlo. Komu spadne, vrací se zpět na startovní čáru. Pokud máte dostatek závodníků, můžete vytvořit družstva.

A ještě pro vás máme lentilkové sudoku, hrací arch obdrželi předškoláci s pracovními listy, ostatní si jej můžete vytisknout v příloze.

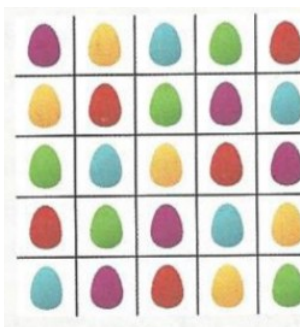
Doplňte barevná vajíčka (buď je jen dokreslete, nebo si je vystříhejte ze zásobníku vpravo) do mřížky tak, aby se v každém sloupci i řádku vyskytla každá barva jen jednou.

TIP

Vystříhaná vajíčka můžete použít také jako doplněk ke stolní hře ze strany 21 Zajíček na lovu vajíček.

My použijeme místo vajíček barevné lentilky. Kdo úkol splní, může si na nich za odměnupochutnat. Pro ty co si s úkolem neporadí, přikládáme nápovědu.

Zdroj: Rozmarýnka, Časopisy pro volný čas, Praha,2/2019.

ZELENÝ ČTVRTEK

Opět můžete ze šatníku vybrat oblečení v **zelené barvě**. Tento den byste si měli připravit jídlo z čerstvých zelených rostlin, abyste nabrali sílu a doplnili chybějící vitamíny po zimě. **Svěřte svým dětem přípravu** svačiny, například chléb s lučinou a **vejcem**, který ozdobí pažitkou nebo řeřichou. Děti u mazání chleba zdokonalují jemnou motoriku.

Kdo snesl vajíčko které jsme měli k svačině?

Hádanka:

Kulatý dům bez dveří,

bílý jako papěří.

Klepneš na něj maličko,

hned vyběhne sluníčko. (vajíčko)

Po svačince si můžete přečíst pohádku Jak šlo vejce na vandr.

Jak šlo vejce na vandr

Hrubín, F. - Nováková, Z. - Renč, V.: *Kůzlátka a hloupý vlk*. Brno: Blok, 1992. s. 43.

Jedenkrát, už je to moc roků, asi tolik, co máš na ruce prstů a na hlavě vlásků, usmyslilo si jedno vejce, že půjde na vandr.
„Co tady budu pořád sedět ve tmě,“ řeklo si a hup z kukaně na dvorek. Proklouzlo mezi tyčkami v plotě a rovnou na pěšinu, která vedla do světa. Vesele se po ní kulilo, kolébalo se ze strany na stranu.

Najednou se po louce vedle cesty s velikým kejháním přihnala husa.

„Kam jdeš, vajíčko?“

„Nechce se mi sedět v kukani,“ řeklo vajíčko. „A kam se ženeš ty?“

„Hospodyně si usmyslila, že mě strčí do krmníku! Ale to by mě musela nejdřív chytit!“ zakejhala husa. „Já s tebou půjdu do světa, vajíčko!“

„Tak pojď!“

A šly. Ráz a dva, ráz a dva, napřed vajíčko, potom husa.

„Haf, haf, kam tou cestou, kamarádi?“ zaštěkal na ně ze dvora pes Alík.

„Doma se nám nelíbí,“ povědělo vejce.

„Jdeme do světa hledat štěstí,“ zaštěbetala husa.

„To já půjdu s vámi,“ rozhodl se pes. „Vám se doma nelíbí a mě se má líbit, když mě co chvíli bijí?“

Přeskočil zídku – byli tři. Ráz-dva, ráz-dva, ráz-dva, vykračovali si do světa.

„Mňau, mňau, vemte mě s sebou, přátelé,“ zamňoukalo našim vandrovníčkům někde nad hlavou. Všichni se podívali vzhůru. V koruně hrušně uviděli kocoura, svítil na ně očima.

„Jen pojď, bude nám veseleji,“ řekli mu.

Kocour seskočil ze stromu a byli čtyři. Ráz-dva, ráz-dva, levá-pravá, levá-pravá.

„Méé, me-e-é, poutníčci, kam jdete?“ zamečela koza, která se pásla na stráni.

„Do světa hledat štěstí,“ povědělo vajíčko za všechna zvířátka. „Pojď s námi!“

„Půjdu ráda, je mi tu samotné smutno,“ zamečela rohatá koza.

A cupy-dupy, už si to řápala za kocourem. A bylo jich pět. Levá-pravá, ráz a dva, ráz-dva, ráz a dva...

V tom se z roští vykutálelo na pěšinu bodlinaté klubičko. Co je to? Vandrovníčci sklonili hlavy a zkoumali tu zvláštní hračku zblízka.

„Já jsem ježek,“ zapištělo to. „Prosím, vezměte mě taky s sebou!“

„Proč bychom tě s sebou nevzali? Jen pojď s námi!“ řekla zvířátka.

A bylo jich šest.

Levá-pravá, levá-pravá, rázovali pěkně jeden za druhým, až přišli k potoku. Bydlel tam pod kamenem rak a ten se taky přidal k ostatním. A tak jich bylo dohromady sedm. První se kutálelo vajíčko, za vajíčkem se kolébala husa, za husou poskakoval Alík, za Alíkem vykračoval kocour, za kocourem řápala koza, za kozou se šinul ježek a poslední klopýtal rak.

Celý den vesele maširovali cesta necesta, až se octli v černém lese. To už byl večer a mezi větvemi vysokánských stromů vyskakovaly hvězdy. Co teď?

Tma jako v pytli a všude plno divných zvuků. Tam se ozvalo liščí zaštěkání a tam zase zahoukání sovy. Někde něco prasklo, zapískalo, zašeptalo, jakoby se had prosmýkl kapradím.

Tady našim zvířátkům do smíchu nebylo. Tiskla se k sobě, srdíčka jim tloukla až v krku, šinula se jen krůček za krůčkem, stále pomaleji, až se nakonec všichni bezradně zastavili.

„Kams nás to zavedlo, vajíčko? Co si počneme? Co když přijde vlk?“ ptala se ustrašená zvířátka.

Ale vejce neztratilo hlavu.

„Kocoure, ty umíš šplhat po stromech - vylez tady na tu borovici a rozhlédni se, kde uvidíš nějaké světlo,“ poroučelo. „Na tu stranu se dáme.“

Kocour vylezl až na vršíček borovice. Rozhlížel se, rozhlížel – a najednou radostně zamňoukal: „Mňau! Jsme zachráněni! Vidím světýlko!“

Tím směrem, co viděl světýlko, hodil borovou šiškou. Slezl ze stromu a průvod zvířátek vykročil za šiškou. Ale byla taková tma, že by se vandrovníci daleko nedostali, kdyby je nevedlo vajíčko. Byla to chytrá hlava, jen co je pravda!

„Kozičko, ty jsi z nás nejvyšší, posad si kocoura mezi rohy, ať nám posvítí na cestu!“

Koza vzala kocoura mezi rohy, kocour svítil očima jak lucernami, a hned to šlo líp. Netrvalo dlouho a před zvířátky se otevřela mýtiny. Uprostřed mýtiny stála pěkná chaloupka a vesele svítila všemi okénky. Zvířátka jimi nahlédla. Spatřila dvanáct loupežníků sedět kolem dubového stolu. Mastili karty, až stůl praštěl, a nadávali jedna hrůza. Každý loupežník měl u ruky korbel piva a hromádku zlaťáků, která se zvětšovala nebo zmenšovala podle toho, jak který vyhrával nebo prohrával. Zvířátka se na sebe podívala. Co teď?

„Třeba ti loupežníci nejsou hrozni, jak vypadají, a nechají nás tu do rána přespat, aby nás vlk nesežral,“ povídá vajíčko. A opatrně, aby se nerozkřápl, zaťukalo na dveře.

Ale kdepak loupežníci! Byli zabráněni do své hlučné hry, že nic neslyšeli. Po vajíčku zaklepala husa, po huse pes, pak rohatá koza a kocour, pak ježek a nakonec rak. Ale zase marně. Dveře byly zastrčené na petlici!

„Mám nápad,“ řeklo vajíčko. „Huso, vyleť na střechu, vlez do chaloupky komínem a pak nám odstrč petlici!“

Střecha chaloupky byla nízká, a tak se husa snadno doplácala ke komínu a tam šup do černé díry, projela jí jako kominická štětka. Zvířátka zatím nakukovala do oken, co se bude dít. Nečekala dlouho. Ve světnici se rozletěla dvířka od kamen a vyvalil se z nich, rovnou mezi loupežníky, velikánský oblak sazí. Ti najednou vypadali! A jako když do nich střílí, vyletěli ze stoliček, i stůl při tom převrátili, takže se všechno, co na něm bylo, korbele i peníze, rozsypalo po podlaze. Každý z těch umouněných chlapíků si najednou myslel, že se octl mezi čerty. A to ještě nestačilo. Za oblakem sazí se z kamen vyhnulo cosi křídlatého a strašně černého s velkým kejháním doprostřed světnice.

Nepřeju vám vidět, jak to vypadá, když takoví vousatí rabijáci, rošťáci a karbaníci zničehonic ztratí hlavu. Zakopávali o sebe, váleli se jeden přes druhého, tloukli se, ječeli, až se domeček otřásl v základech. Konečně se huse podařilo odstrčit petlici a všichni se horempádem vyhnuli ven. Kdyby se zvířátka dala, snad by je ti docela splášeli loupežníci nadobro ušlapali.

Jenže zvířátka si věděla rady: koza nabírala jednoho darebu za druhým na rohy a házela je za sebe. Tam stál ježek, a tak se každému zdálo, že je čert nejdřív napíchl na vidle a potom hodil do hřebíků. Kocour se statečně oháněl dráčky, jak sekal, tak sekal, z chlapíků litaly cucky.

Ani psík se nenechal zahanbit, leckterá loupežnická nohavice mu zůstala v zubech. A nakonec tam byl ještě rak a ten pracoval klepety jako nůžkami. Chudák, kdo se mu dostal na dosah!

A vajíčko? To nemá ani zuby, ani dráčky, tak jen sedělo na větvi a povzbuzovalo kamarády pokřikem.

„To se snad samo peklo otevřelo,“ mysleli si loupežníci. A jak se kterému podařilo vyklouznout ze spárů bojovných zvířátek, vzal nohy na ramena a jen se za ním zaprášilo.

Loupežníci se rozběhli po lese a bůhví kde se až zastavili. Jisté je, že od těch dob o nich už nikdo neslyšel. Snad se v tom hlubokém lese poztráceli a dodnes tam někde bloudí každý sám, dodnes si tam někde foukají na modřiny. Ale spíš se zdá, že se dali na dobrou cestu a stali se z nich dřevorubci.

A jak bylo s našimi vandrovníky? Dobře s nimi bylo. Nastěhovali se do opuštěné chalupy a hospodařili tam spolu.

Vajíčko se kulilo kolem plotny, husa se starala o vodu, pes hlídal a chodil pro dříví, kocourek dbal o pořádek, koza obstarávala mléko, ježek se vrtal v zahrádce, pěstoval jabloně, rak stříhal, šil, zašival. Bylo jim tam spolu veselo, a že jeden druhému pomáhal, měli všechno, co taková chasa potřebuje.

A na dveřích tam měli viset zvonec a naší pohádka je konec.

Po přečtení si o příběhu můžete povídat. Kdo se tam objevil, která zvířátka? Jaké zvuky zvířátka vydávají? Jaký byl děj? Jak to začalo? Co se stalo? Jak to dopadlo? Jak si ti pohádka líbila?

VELKÝ PÁTEK

Velký pátek je dnem nadpřirozených sil, je s ním spojena spousta pověr. V tento den se otevírá země a vydává své poklady. Tato místa můžete najít podle modravého světýlka nebo kvetoucího kapradí. A samozřejmě nesmíme zapomenout na kouzelné zaříkávadlo. Můžete se vydat na vycházku, pozorovat přírodu a hledat tajné znamení. Můžete někde uschovat pár drobných mincí, které následně využijete k procvičení předmatematických pojmů. **(více, méně, nic, všechny, počítání 1-5 a zpět)**

My se naučíme **z paměti koledu**, která nám může při hře posloužit třeba jako zaklínadlo.

Panímámo zlatičká

K. Plicka, F. Volf

Panímámo zlatičká,
darujte nám vajíčka,
nedáte-li vajíčka,
uteče vám slepička
do horního rybníčka
a z rybníčka do louže,
kdo jí odtud pomůže?

Čeká nás ještě BÍLÁ SOBOTA. Je dnem očekávání. V tento den se pečou mazance, beránci, pletou pomlázky a zdobí vajíčka, vše pěkně s předstihem.

Na VELIKONOČNÍ NEDĚLI se nepracuje a celá rodina se schází u slavnostního stolu. Na VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ chodí chlapci na pomlázku za děvčaty. Vyšlehaná děvčata odměňují chlapce zdobenými vejci.

Protože letos musíme zůstat doma, tak se můžete podívat jak Velikonoce zvládli u Hurvínka.

<https://youtu.be/-aqvZSfKZ6o>

Zdroje:

Brumíkoví Velikonoce, nakladatelství Jan Piszkievicz.

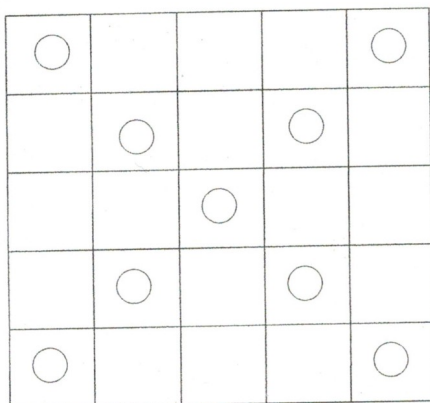
Velikonoce, D. Šottnerová, Rubico, 1. vyd., Olomouc 2004. ISBN80-7346-018-1.

Rozmarýnka, Časopisy pro volný čas, Praha,2/2019.

Příloha č. 1

LENTILKOVÉ SUDOKU – DOPLŇTE BAREVNÁ VAJÍČKA – LENTILKY TAK, ABY SE V ŽÁDNÉM ŘÁDKU ANI SLOUPCI NEOPAKOVALA STEJNÁ BARVA.

POTŘEBUJETE: 5 barev lentilek po 5-ti kusech

VELIKONOČNÍ ŠABLONY

Stránka je oboustranná, takže si můžete vybrat, zda použijete bílou stranu šablony, kterou si vymalujete, nebo tu s puntikatým vzorem. Pozor – vystříhnu oba obrysy opatrně, tenkými špičatými nůžkami – využití totiž můžete mít i zbytek šablony. Jak dál upotřebit vejíčka i vejíčko se dočtete na stranách 24 a

